

Život v pravěku

stručná metodika lekce

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Lekce je součástí komplexního programu **Lovci a sběrači**.

Cílová skupina: 3. – 5. třída

Hodinová dotace lekce: 2 vyučovací hodiny

Všechny přílohy programu **Lovci a sběrači** jsou ke stažení na zde:

<https://muzeumricany.cz/regionalni-ucebnice/programy-hands-on/lovci-a-sberaci/>

Přílohy k lekci Život v pravěku:

4. 2. Časová osa – obrázky a texty
4. 3. Prezentace Pravěk
4. 4. Domácí úkol Mapa archeologických nálezů – zadání
4. 6. Obrázky do portfolia
4. 19. Pracovní list – pretest/posttest

Anotace:

1. hodina

Ve škole. Úvodní informace o projektu – téma a rozsah, spolupráce s muzeem. Zjišťujeme vstupní znalost dětí o pravěku, ukotvíme časově období pravěku.

Znalostní cíl: Žák popíše základní podmínky života pravěkého člověka.

Metody

- Individuální práce, sebehodnocení – pretest
- Skupinová práce – časová osa, vyhledávání doplňujících informací

Pomůcky

Interaktivní tabule, počítač, pracovní list – pretest/posttest (příloha 4. 19.), časová osa – obrázky a texty (příloha 4. 2.), mobily (nebo počítače s připojením k internetu), provázek a kolíčky

2. hodina

Ve škole. Seznamujeme se s termínem pravěk, zaměřujeme pozornost na starší a mladší dobu kamennou.

Znalostní cíl: Žák porovná svůj způsob života se životem pravěkého člověka.

Dovednostní cíl: Žák vyhledává informace v elektronické mapě.

Metody

- Digitální pomůcky – interaktivní prezentace – děti hádají, aktivně se zapojují
- Místně ukotvené učení – elektronická mapa archeologických nálezů Muzea Říčany

Pomůcky

Prezentace Pravěk (příloha 4. 3.), domácí úkol – zadání (příloha 4. 4.) - vytištěný, hodnocení (příloha 4. 5.), portfolia – desky, obrázky (příloha 4. 6.), interaktivní tabule, počítač s připojením k internetu

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

1. hodina

Úvod + zadání pretestu 10 min	<ol style="list-style-type: none">1) Budeme se dozvídat o životě v pravěku.2) Pretest (příloha 4. 19.): Nejdříve zjistíme, co už víte a co vás zajímá. Zadání pretestu: Poděpište. Na první straně vyplňujete, co víte nebo si myslíte o životě pravěkého člověka – pište jednoduše, ne věty, jen slova. Na druhé straně jsou otázky a vedle políčka – vybarvěte vždy takový počet políček, jak moc vás něco zajímá nebo jak to umíte. Například: Když mě hodně zajímají zvířata, můžu vybarvit 5 políček, rostliny mě pak zajímají méně, vybarvím jen dvě políčka. Není to omalovánka, stačí jednoduše zabarvit nebo do okének udělat křížek. Dole pak doplňte větu.3) Má někdo dotazy, rozumíte zadání?
Pretest 10 + 5 min	<ol style="list-style-type: none">1) Kontrola, že děti vyplňují dle zadání.
Časová osa 20 min	<ol style="list-style-type: none">1) Učitelka zadává: Kdy tu byl pravěk? A jak se lišil od jiných dob? Porovnáme pravěk s jinými dobami.2) 5 skupin – děti dostanou 5 obrázků a texty s několika slovy (příloha 4. 2. časová osa), které charakterizují období. Sestavují ve skupinách obrázky a slova k sobě, poskládají, jak šla období po sobě.3) Postupně z každé skupiny přicházejí k tabuli zástupci skupin a přinášejí obrázek postavy ze správné časové etapy – společně korekce, pokud došlo k chybě. Pojmy se říkají a vysvětlují, co znamenají. Děti zůstávají s obrázkem před tabulí, dokud nejsou všechny etapy.4) Učitelka dá hodně prostoru pro pravěk (dítě s pračlověkem), ostatní děti posune dále – pravěk tu byl mnohem déle než další období. Vynálezy – zrychlování vývoje.5) Děti mají ve skupinách za úkol doplňovat informace k pojmům z časové osy – vyhledávají na mobilním telefonu, počítači nebo tabletu.6) Učitelka osu (obrázky, texty s doplněnými poznámkami dětí) vyvěsí ve třídě na provázek s kolíčky.

2. hodina

<p>Prezentace Pravěk 25 min</p>	<p>Prezentace Pravěk (příloha 4. 3.)</p> <p>1 – jen pustit</p> <p>2 – přečíst hlavní sdělení</p> <p>3 – přečíst sdělení. Otázka pro děti: Jaký materiál na výrobu zbraní začal používat jako první? Prostor pro odpovědi – chceme, aby děti řekly dřevo a kameny. Klik – doba kamenná</p> <p>Otázka pro děti: Potom už uměl používat kovy, jaký kov vás napadá? Prostor pro odpovědi.</p> <p>2x Klik – doba bronzová a doba železná (potřeboval k jeho tavení vysokou teplotu, dřevěné uhlí)</p> <p>My se dále budeme zabývat tou nejstarší dobou – kamennou!!</p> <p>4 – přečíst sdělení. Otázka pro děti: Co asi potřeboval?</p> <p>Prostor pro odpovědi, pak odklikat odrážky. Obrázky odklikávat po jednom, ptát se, co to je, a komentovat:</p> <p>Obydlí byla jednoduchá, jeskyně, stany a chýše – ve starší době kamenné se hodně stěhovali za zvířaty.</p> <p>Zbraně byly dřevěné nebo s kamennými a kostěnými hroty.</p> <p>Pracovní nástroje používali ke zpracování kůží, dřeva a potravy.</p> <p>Oheň – ochrana před zvířaty, vaření jídla a teplo.</p> <p>5 – odkrývačka – chodí klikat děti – hádají: výsledek jsou 2 mamuti a pračlověk</p> <p>6 – přečíst hlavní sdělení</p> <p>Klikat – postupně se ukazují siluety zvířat, děti hádají – mamut, prase, pratur, drobný hlodavec – ty uměly ulovit i děti</p> <p>Klik – vlk – začal člověku pomáhat, když si ho ochočil</p> <p>Ulovíme pratura – klik na pratura – přiletí oštěp</p> <p>7 – přečíst hlavní sdělení</p> <p>8 – klik na otázku (objeví se starší a mladší doba kamenná), klik na starší dobu kamennou – objeví se oheň, klik na mladší dobu kamennou – objeví se zemědělství</p> <p>Prostor pro odpovědi dětí – čím se obě doby liší</p> <p>Klik kamkoliv – naběhne, co je typické pro starší dobu – přečíst</p> <p>Klik kamkoliv – dtto pro mladší dobu – zemědělství umožnilo lidem usadit se a zakládat stálé vesnice, mohli rozvíjet řemesla</p> <p>9 – Jak se dozvídáme o životě v pravěku? Z archeologických nálezů. Podíváme se, co se našlo tady v Říčanech a okolí. Klik na odkaz – v mapě vyhledat, co se našlo přímo v Říčanech</p> <p>Domácí úkol: dostanou vytištěný (příloha 4. 4. – zadání)</p> <p>10 – přečíst hlavní sdělení – opakování</p>
<p>Reflexe 15 min</p>	<p>V čem je náš život jiný? Co z dovedností pračlověka je užitečné umět i dnes? Co by vás mohl naučit pračlověk? Proč si myslíte, že je pro nás užitečné poznávat život v historii nebo na jiných místech planety?</p> <p>Pedagog na závěr oznámí, že příště si zkusíme naučit se některé dovednosti z pravěku.</p>
<p>Obrázky do portfolia 5 min</p>	<p>Na konci rozdat obrázky (příloha 4. 6.) – za úkol si doma vystříhat a vyrobit plakátky do portfolia žáka (nebo využít pro tvorbu lapbooků na VV)</p>

